

NATUUR
& MILIEU

GREENPEACE

De Natuur en Milieufederaties

Nederland Krijgt Nieuwe Energie

UNETO-VNI

Aan de leden van de Commissie voor Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening
uit de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Utrecht, 13 februari 2014
Betreft: Kader klimaat en energie 2030
Onze referentie: JD/140213.022
Contactpersoon: Jeroen Bremmer

HAMBURGERSTRAAT 28A
3512 NS UTRECHT
NEDERLAND
T +31(0)30 2331328
F +31(0)30 2331311
INFO@NATUURENMILIEU.NL
WWW.NATUURENMILIEU.NL

Geachte dames en heren,

Op 18 februari 2014 levert u inbreng voor een schriftelijk overleg met de regering over het EU-voorstel Kader klimaat en energie 2030. Dit overleg is van essentieel belang voor de toekomst van het Europese klimaatbeleid. Op 3 maart as. worden namelijk in de Milieuraad voor de eerste keer de kaders besproken voor de 2030 doelen voor de EU. Als er nu niet méér ambitie wordt getoond, wordt het zeer moeilijk een hogere ambitie in de toekomst alsnog te realiseren. De Eerste en Tweede Kamer hebben waarschijnlijk nu de laatste mogelijkheid om de Nederlandse inzet te bepalen. Voor het Europese krachtenveld is de Nederlandse positie van groot belang. Meerdere EU-landen vormen een koplopersgroep die steviger doelstellingen wil. Er zijn echter ook tegenkrachten van een ambitieus klimaatbeleid. Nederland kan met een onomwonden keuze voor de koplopersgroep deze tegenkrachten het hoofd bieden.

Daarom vragen Greenpeace, Milieudefensie, het Wereld Natuur Fonds, De Natuur en Milieufederaties, De Groene Zaak, de Duurzame Energie Koepel, Nederland Krijgt Nieuwe Energie, NLingenieurs, Uneto-Vni, en Natuur & Milieu u om te pleiten voor een ambitieuze positie van Nederland ten aanzien van het Kader klimaat en energie 2030.

Toekomst van het klimaatbeleid

Het Commissievoorstel van 22 januari jl. heeft de toon gezet voor een falend klimaatbeleid in de toekomst. Met het voorstel wordt afscheid genomen van de ambitie en de mogelijkheid om in Europees verband daadkrachtig op te treden. De kabinetsreactie die op 7 februari jl. naar de Tweede Kamer is gestuurd voegt hier helaas niets aan toe, maar onderstreept juist het ontbreken van de wil van het kabinet om effectief klimaatbeleid te voeren, om continuïteit te bieden aan maatschappelijke sectoren en om internationaal leiderschap te tonen. In het Energieakkoord hebben bedrijfssectoren aangegeven alleen goed te kunnen innoveren als er helderheid is over lange termijn doelen en markten. De belofte in het regeerakkoord en in Energieakkoord om dit te doen wordt daarmee verbroken. Het is teleurstellend dat de roep van landen als

Duitsland, Denemarken en Oostenrijk én de duidelijke motie van het Europees Parlement voor drie bindende doelstellingen binnen het klimaatbeleid wordt genegeerd.

We vragen u daarom er bij het kabinet op aan te dringen nadrukkelijk vanuit een gezamenlijke ambitie de samenwerking met landen als Duitsland te zoeken om goed afgestemd energiebesparing en de inzet van hernieuwbare energie aan te pakken, want daarmee kan ook Nederland in het energiebeleid aanzienlijke financiële besparingen realiseren.

CO₂ doelstelling

Het voorstel van de Europese Commissie en de reactie van het kabinet schieten allebei tekort om realistisch uitzicht te blijven houden op de onderschreven 2° doelstelling. De Europese Unie wil de CO₂ uitstoot in 2050 gereduceerd hebben met 80 tot 95 % ten opzichte van 1990, maar met de nu voorliggende CO₂ reductiedoelstelling van 40% in 2030 is de kans nihil dat meer dan 80% reductie in 2050 wordt gerealiseerd. Om het momentum voor de transitie naar een duurzame energievoorziening vast te houden zijn drie doelstellingen voor 2030 noodzakelijk: een CO₂-reductie van 55%, een duurzame energiedoel van 45% en 40% energiebesparing.

In de kabinetsreactie wordt de doelstelling van 40% CO₂ reductie, die de Europese commissie voorstelt, onderschreven en wordt er niet langer gepleit voor een doel van *minstens* 40%. Het kabinet zwakt de eigen ambitie dus verder af. Met het oog op de bescherming van het klimaat, de internationale onderhandelingen en om een reële kans te behouden in 2050 de 80-95% doelstelling te realiseren, moet de optie op een (voorwaardelijk) hoger CO₂ doel opgehouden worden.

Met een CO₂ reductiedoelstelling van 40% kan met grote zekerheid worden gesteld dat vanuit het ETS niet de noodzakelijke prikkel zal uitgaan om te investeren in duurzame energieproductie. Volgens berekeningen van de commissie zal er in 2020 een surplus van 2,5 miljard rechten bestaan in de ETS sector, hetgeen het kabinet ook erkent. De 40% doelstelling in 2030 zal er niet toe leiden dat emissierechten schaars worden. De (administratieve) reductie kan geheel worden gerealiseerd met het huidige surplus in de markt. De werkelijke emissies kunnen dan gewoon op het huidige niveau blijven. Wat dat betekent voor de prijs van een emissierecht en daarmee de prikkel om te investeren in CO₂ reducerende technieken tot 2030 laat zich raden. Het ETS als ultieme middel verkiezen getuigt sowieso niet van realiteitszin van het kabinet: ook met de door de Commissie voorgestelde herstructurering van het ETS zullen er namelijk onvoldoende prikkels uit dit systeem komen voor de omslag naar een duurzame energievoorziening.

Nederland kan in Europa continuïteit en consistentie laten zien met een CO₂-reductie ambitie van minimaal 40% en idealiter 55% in 2030. Voor bedrijven en de energiesector is het cruciaal op korte termijn helderheid te verkrijgen of het ETS-systeem voldoende kan worden verbeterd.

Wij verzoeken u dan ook, in het belang van de noodzaak van een effectief werkend ETS-systeem, bij het kabinet te pleiten voor de hierboven genoemde doelstellingen die dat mogelijk maken.

Duurzame energie

Tot op heden is de grote stimulans voor investeringen in duurzame energie een duurzame energiedoelstelling geweest. Het door de Commissie voorgestelde doel van 27% past bij een *Business as Usual* scenario van 40% CO₂-reductie: het voegt niets toe, aldus het Impact Assessment¹. Voor de verdere groei van duurzame energie na het Energieakkoord is het van doorslaggevend belang dat er een duurzame energiedoelstelling per lidstaat komt. Een overall Europese doelstelling en/of een niet ambitieuze doelstelling zal de ingeslagen weg van het Energieakkoord niet ondersteunen! Hiermee worden ingezette leercurves onderbroken en wordt de energietransitie op een niet kosteneffectieve wijze gerealiseerd. Het afscheid nemen van nationaal bindende

¹ Zie: http://ec.europa.eu/energy/2030_en.htm

doelstellingen tast de investeringszekerheid ernstig aan. Dat het kabinet dit steunt is schrijnend: de roep om investeringszekerheid voor een langere tijd was één van de drijfveren achter het Energieakkoord. Niet voor niets pleiten de duurzame energiesectoren, maar ook grote bedrijven als AkzoNobel, DSM, Philips, Unilever, Heineken en FrieslandCampina voor meer ambitie en steviger beleid.

Meerdere studies wijzen op de toegevoegde waarde en het nut van een doel voor duurzame energie naast een CO₂ doel. Een duurzaam energie doel van 30% leidt volgens het Impact Assessment tot 568.000 meer banen in de EU dan bij enkel een CO₂ doel. Bovendien leidt een dergelijk doel tot € 13 miljard meer besparing op de import van fossiele brandstoffen per jaar en € 33,2 miljard besparing op vervuilingkosten. Het kabinet wijst enkel op de mogelijke negatieve effecten en niet op deze positieve effecten. Hiermee sluit het de deur naar een werkelijke discussie over een duurzame energiedoel, zonder dat de voor- en nadelen van zo'n doel tegen elkaar worden afgezet. In de aangekondigde studies bij PBL en ECN moet het kabinet deze aspecten dan ook laten onderzoeken, en zeker niet de deur naar een duurzaam energie doel van meer dan 27% sluiten. Ook in het verzoek aan de Commissie voor een verder impact assessment moet dit worden neergelegd.

Op Europees niveau is er draagvlak voor ambitieuzere doelstellingen. Een groep landen onder aanvoering van Duitsland is voorstander van een duurzame energie doelstelling per lidstaat. Nederland heeft de mogelijkheid om zich aan te sluiten bij deze landen, zoals Nederland in het verleden vaker met groot succes deed. Wij verzoeken u daarom hierop aan te dringen bij het kabinet.

Energiebesparing

In zowel het voorstel van de Commissie als de reactie van het kabinet wordt geen doelstelling voor energiebesparing genoemd, terwijl deze wel als heel belangrijk wordt gezien. Energiebesparing wordt gehinderd door zogenaamde *non financial barriers*. Voor het wegnemen van deze non financial barriers is beleid nodig. Een doelstelling voor energiebesparing geeft een grondslag voor beleidsmaatregelen.

Wij verzoeken u ook dit argument te gebruiken om bij het kabinet aan te dringen op een doelstelling voor energiebesparing.

Voor meer informatie over de inhoud van deze brief kunt u contact opnemen met: Jeroen Bremmer, Natuur & Milieu, j.bremmer@natuurenmilieu.nl of Peter Paul Ekker, Greenpeace, ppekker@greenpeace.org.

Met vriendelijke groet,

Natuur & Milieu,

mede namens Greenpeace, Milieudefensie, Wereld Natuur Fonds, De Natuur en Milieufederaties, De Groene Zaak, Duurzame Energie Koepel, Nederland Krijgt Nieuwe Energie, NLingenieurs en Uneto-Vni,

Tjerk Wagenaar
directeur